

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci nezletilé žalobkyně **T. D.**, nar. X, jejímž jménem podala žalobu zákonná zástupkyně T. M., nar. X, t.č. PoS Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2009, čj. OAM-239/VL-18-K03-2009-2, **t a k t o :**

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný správní orgán rozhodl dne 21. 7. 2009 o neudělení mezinárodní ochrany nezletilé žalobkyni, a to podle ust. § 12, § 13, § 14 a §§ 14 a) a 14 b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Ve včasné žalobě se zákonná zástupkyně nezletilé domáhala přezkoumání správnosti a zákonnosti napadeného rozhodnutí, uváděla, že správní orgán nedbal o to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu, protože dostatečně nezvážil,

že nemůže vycestovat na Ukrajinu. Tam žije manžel matky nezletilé, tento není jejím biologickým otcem, ale jako otec zapsán je. Otec je alkoholik, dá se předpokládat ohrožení nezletilé, což žalovaný dostatečně nezhodnotil. Matka nezletilé poukázala na žádost o udělení mezinárodní ochrany, protokol o provedeném pohovoru a ostatní spisový materiál. Žádala zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný správní orgán podal k žalobě dne 6. 10. 2009 písemné vyjádření, v němž popřel oprávněnost podané žaloby, odkázal na obsah správního spisu, zejména žádost o udělení mezinárodní ochrany a jednotlivé protokoly o pohovorech s matkou nezletilé, dále použité informace o zemi původu i samotné rozhodnutí ve věci, s tím, že postupoval v souladu se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu. Žalovaný je přesvědčen, že skutečný stav věci zjistil seriózně, případ posoudil ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, uvedenými matkou v průběhu řízení a opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí. V průběhu řízení objasnil, že zákonná zástupkyně nezletilé jako důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla snahu o legalizaci pobytu v ČR, správní orgán vycházel při posouzení žádosti zejména z výpovědi matky nezletilé a z podrobných informací o zemi původu, které jsou součástí spisu. Matce nezletilé žalobkyně se dcera narodila již na území ČR, od té doby Ukrajinu nenavštívila, žádost za svou dceru podala z důvodu legalizace pobytu, jelikož se nacházela v tíživé životní situaci, vyvolané rozchodem s druhem (občanem ČR) a následným opuštěním jeho bydliště. Matka žalobkyně neuvedla v rámci azylového řízení žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné učinit závěr, že nezletilá byla jakkoliv pronásledována ve smyslu zákona o azylu, dále pak žalovaný konstatuje, že výčet azylových důvodů je taxativně stanoven a přísně omezen, což znamená, že z jiných důvodů mezinárodní ochranu udělit nelze. Skutečnosti, které matka uváděla, tedy tíživá osobní a rodinná situace s následnou snahou o legalizaci pobytu pod tyto důvody podřadit nelze. Takové problémy je možné řešit za použití jiných právních norem, žalobu je nutno považovat za jednoznačně účelovou a jako takovou ji žalovaný navrhuje zamítnout jako nedůvodnou. Matka nezletilé žádné návrhy na doplnění v průběhu správního řízení nenavrhla, obstarané informace nijak nezpochybnila, žalovaný je přesvědčen, že rozhodnutí není ani nezákonné, ani vadné.

Ze správního spisu plyne, že matka podala jménem své nezletilé dcery D., nar. X, žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 7. 4. 2009. Uvedla, že sama je vdaná, současně s nimi žádá o udělení mezinárodní ochrany i za nezletilého syna R. (8. 10. 1993). Její manžel V. T. se zdržuje na Ukrajině, kde žila do r. 1998 i ona. Od té doby žije střídavě na Ukrajině a v ČR. Je pravoslavného vyznání, nikdy nebyla politicky organizována, má SŠ vzdělání. V r. 1998 přicestovala s manželem a synem do ČR, neboť na Ukrajině měla potíže s tchyní, zde se pak rozešla s mužem. V r. 2005 odjela se synem na Ukrajinu, za pár dní jí volal manžel, že zde má zrušený pobyt, zajistila si turistické vízum a přijela do ČR, kde požádala o azyl, tento jí nebyl udělen. Důvodem žádosti bylo, že zde má přítele, s nímž má dceru D., ten jí sliboval, že jí zajistí pobyt, ale neudělal to. Na Ukrajině se nemá kam vrátit, nemá zde kde bydlet, matka přítele ji vyhnala z domu. S manželem již

dlouho nežije, chce s dětmi zůstat zde, nemá doklady. Z uvedených důvodů žádá o mezinárodní ochranu pro svoji dceru. S dětmi by chtěla žít v ČR a pracovat zde.

V rámci pohovoru dne 8. 6. 2009 zákonná zástupkyně nezletilé žalobkyně uvedla, že po své první žádosti o azyl dostala povolení na další měsíc, pak na dva a posléze na rok, syn chodil do školy, seznámila se s otcem D., upravovali si byt. Jeho matka ho pak vyhodila z bytu, matka nezletilé chtěla odejít sama, ale neměla kam. Žádá proto o azyl, aby dostala vízum a mohla pracovat. Její přítel D. jí slíbil, že jí vyřídí povolení, to již byla těhotná. Měsíc před porodem jí na policii řekli, že ji tu nechají, pokud budou sdílet společnou domácnost, ale oni se pak rozešli, takže musela žádat o azyl. Žádostí tak řešila tíživou situaci svoji a svých dětí. S otcem nezletilé D. K. se seznámila před třemi roky v Praze v létě, žila s ním u jeho matky v Karviné. Měl již své děti, starší, jeho matka neměla žalobkyni ráda. Otec v rodném listě dcery uveden není, protože matka je stále vdaná. Manžel má na Ukrajině svou manželku. Matka žalobkyně jí sdělila, aby zůstala v České republice, takže řešení situace žádné nevidí. Syn R. chodí zde do 7. třídy, pokud by se chtěla vrátit, zničila by mu život, neví, co má dělat. Její manžel je alkoholik, má další ženy i děti, neví, kde by v případě návratu bydlela. Zákonná zástupkyně uvedla, že žádá jménem své nezletilé dcery o udělení mezinárodní ochrany, k předloženým zprávám o zemi původu se nechtěla blíže vyjádřit.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.) a konstatoval, že namítaných pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., a to se souhlasem obou účastníků řízení.

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že

je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 10

Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželu osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci, v případě polygamního manželství, má-li již tato osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Zákonná zástupkyně nezletilé v žalobě poukazovala prakticky pouze na skutečnost, že její dcera nemůže vycestovat na Ukrajinu, neboť je ohrožena ze strany jejího manžela, který není jejím pokrevním otcem, ač je uveden jako otec z důvodu trvajícího manželství. Manžel je alkoholik, má již jiné ženy a děti, matka s dcerou se tak nemají ani kam vrátit. V tomto směru však soud neshledal namítané nedokonalé zjištění skutečného stavu věci, neboť v daném případě se zcela jednoznačně jedná o případné problémy se soukromými osobami, problémy rodinného charakteru, které, jak uvedena výše azylově relevantní ustanovení zákona o azylu, důvodem pro poskytnutí jakékoliv formy mezinárodní ochrany být nemohou. Tíživá rodinná situace a žádost o udělení mezinárodní ochrany z důvodu legalizace zdejšího pobytu naopak vede k závěru, že žádost o mezinárodní ochranu je zcela zjevně nedůvodná. Jak správně žalovaný zdůvodnil ve svém rozhodnutí ze dne 21. 7. 2009, nezletilá žalobkyně nemohla být v zemi původu pronásledována, narodila se v České republice a rovněž případné obavy ze situace návratu do země původu zcela jistě nenaplní podmínky ust. § 12 b), jak uvedeny shora. Podmínky ust. § 13 zákona o azylu naplněny nejsou, neboť, jak správně podotýká žalovaný na str. 3 svého rozhodnutí, ani matce, ani bratrovi nezletilé nebyla udělena citovanými

rozhodnutími žalovaného mezinárodní ochrana, z téhož důvodu nejsou naplněny ani podmínky ust. § 14 b). Pro správní úvahu o existenci humanitárních důvodů v dané věci měl žalovaný dostatečné podklady, které citoval na str. 2 a 4 svého rozhodnutí, zákonnou zástupkyni nezletilé s těmito seznámil, jejich doplnění nenavrhovala.

Pokud matka nezletilé uváděla v žalobě, že dcera se nemůže vrátit na Ukrajinu, neboť manžel matky je alkoholik a má již jiné ženy, taková skutečnost zcela jistě nemůže být podnětem k úvaze, že jsou naplněny podmínky hrozby vážné újmy v azylově relevantním smyslu ust. § 14 a) odst. 2 zákona o azylu. Jak správně uvedl žalovaný, matka nezletilé žalobkyně měla možnost své rodinné záležitosti řešit, rovněž tak otázku otcovství své dcery s příslušnými kompetentními orgány. K takovým řešením však zákon o azylu institut mezinárodní ochrany neposkytuje a ani poskytovat, s ohledem na svůj účel, nemůže. Soud pak pro úplnost poukazuje na některá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v Brně, zabývající se problémy, které mají žadatelé se soukromými osobami v zemi původu s tím, že takové důvody nemohou být azylově relevantní – zde např. rozhodnutí ze dne 3. 11. 2005, čj. 6 Azs 550/2004, ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004, ze dne 31. 10. 2003, čj. 4 Azs 23/2003.

Soud je po přezkoumání věci přesvědčen, že rozhodnutí žalovaného zodpovědělo seriózně a vyčerpávajícím způsobem, proč a z jakého důvodu nebyly shledány v dané věci podmínky pro možné využití mezinárodní ochrany dle § 12 – 14 b) zákona o azylu, v provedeném řízení nebyly shledány žádné vady. Soud je přesvědčen, že žádost v této věci byla podána toliko z důvodu legalizace zdejšího pobytu, s čímž se ostatně zákonná zástupkyně žalobkyně ani netajila. Nebyly proto shledány podmínky pro užití ust. § 78 odst. 1 s.ř.s., naopak, soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud zdůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobkyně nebyla ve věci úspěšná, ostatně žádné náklady řízení nevyčísliła, žalovaný náhradu nákladů řízení nežádal.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.).

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů a za podmínek uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí.

Kasační stížnost je třeba podat ke Krajskému soudu v Hradci Králové. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Nejvyššího správního soudu v Brně, který o ní bude rozhodovat. Nemá-li účastník vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem.

V Hradci Králové dne 12. července 2010

JUDr. Jana Kábrtová, v. r.
samosoudkyně

